

Sygn. akt XXVII Ca 2597/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXVII Wydział Cywilny-Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Waldemar Beczek
Sędziowie:	SO Agnieszka Fronczak SR (del.) Katarzyna Małysa
Protokolant:	sekr. sądowy Anna Arczewska

po rozpoznaniu w dniu 17 marca 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **L. B.**

przeciwko (...) **Sp. z o.o. z siedzibą w W.**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy w Warszawie

z dnia 16 listopada 2015 r., sygn. akt II C 347/15

1. oddała apelację;

2. zasądza od L. B. na rzecz (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 600 (sześćset) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

SSR (del.) Katarzyna Małysa SSO Waldemar Beczek SSO Agnieszka Fronczak

Sygn. akt XXVII Ca 2597/16

UZASADNIENIE

L. B. pozwem z 5 listopada 2014 r. wniosła o zasądzenie od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwoty 1.689,20 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 19 sierpnia 2013 roku do dnia zapłaty, wskazując, że podstawą żądania jest odszkodowanie za opóźniony lot o ok. 8 godzin z C. w G. do K..

Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie nakazem zapłaty z dnia 26 listopada 2014 roku wydanym w sprawie o sygn. akt II Nc 7891/14 uwzględnił żądanie powódki.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości, a także o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu podnosząc zarzut przedawnienia oraz zarzut nieprawidłowego sformułowania żądania pozwu w walucie polskiej, podczas gdy Rozporządzenie przewiduje odszkodowanie wyrażone w Euro.

Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie wyrokiem z dnia 16 listopada 2015 r. sygn. akt II C 347/15 oddalił powództwo i zasądził od powódki na rzecz pozwanego koszty postępowania.

Sąd Rejonowy oparł powyższe rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważeniach prawnych:

L. B. podróżowała w dniu 18 sierpnia 2013 roku lotem nr (...) na trasie z C. (G.) do K..

Wylot samolotu na trasie z C. do K. w dniu 17 sierpnia 2013 roku, lotem nr (...) nastąpił o godz. 22.09 czasu uniwersalnego. Wg F. S. Report planowany czas odlotu to 22.00 (17 sierpnia) UTC, czyli 01.00 (18 sierpnia) EEST. Z dokumentu tego wynika, że rzeczywisty czas był tylko o 9 min. późniejszy.

Pismem z dnia 22 listopada 2013 roku, nadanym w placówce pocztowej operatora publicznego 26 listopada 2013 roku, pełnomocnik D. B., O. B., S. W. i L. B. wezwał (...) Sp. z o.o. w W. do dobrowolnej wypłaty odszkodowania w wysokości 1.600 Euro za opóźniony lot (...) na trasie C. - K..

Pismem z 9 grudnia 2013 roku (...) sp. z o.o. poinformował, iż opóźnienie lotu na trasie z C. do K. w dniu 17 sierpnia 2013 roku spowodowane było nagłą i niemożliwą do przewidzenia usterką techniczną, która nastąpiła przed planowanym rejssem, a tym samym nie nastąpiło z winy przewoźnika. Wobec powyższego w świetle przepisów Rozporządzenia, na które powoływali się skarżący, przewoźnik zwolniony jest z obowiązku wypłaty odszkodowania i brak było podstaw do uznania roszczenia.

Odległość pomiędzy C. a K. wynosi 1710 km. mierząc po ortodromie.

Sąd Rejonowy stwierdził, że ustalił stan faktyczny na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy podnosząc, iż ich autentyczność i zgodność z rzeczywistym stanem rzeczy nie budziła wątpliwości. Sąd wskazał, że również poczynił ustalenia faktyczne w oparciu o przyznane i niezaprzeczone wprost twierdzenia strony zgodnie z art. 229 k.p.c. i 230 k.p.c.

Sąd Rejonowy stwierdził, że powództwo podlegało oddaleniu z uwagi na to, iż powódka w żaden sposób nie wykazała, aby rzeczywiście doszło do opóźnienia lotu, którym podróżowała oraz z uwagi na błędne sformułowanie treści żądania w walucie polskiej.

Sąd I instancji podkreślił, że powódka twierdziła, że wylot samolotu był planowany na godz. 16.40 w dniu 17 sierpnia 2013 r., zaś faktycznie wystartował z lotniska z 8-godzinnym opóźnieniem tj. 18 sierpnia 2013 r. o godz. 00.55, jednakże w żaden sposób nie wykazała, iż taka zmiana wylotu miała miejsce. Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art. 6 k.c. to na powódce spoczywał ciężar udowodnienia faktów, z których wywodziła skutki prawne tj. fakt powstania opóźnienia lotu w dniu 17 sierpnia 2013 r., ponieważ nie wykazała jaka była pierwotnie planowana godzina wylotu samolotu nr (...), a tym samym trudno było ustalić czy i w jakim zakresie doszło do opóźnienia.

Sąd Rejonowy wskazał także, że podstawą oddalenia powództwa było także naruszenie przez stronę powodową art. 358 § 1 k.c. podnosząc, iż powódka nie mogła domagać się wykonania zobowiązania w walucie polskiej, ponieważ byłoby to jedynie możliwe gdyby strony odmiennie postanowiły w umowie, co w przedmiotowej sprawie nie miało miejsca. Sąd podkreślił, że pozwana miała prawo wyboru waluty spełnienia świadczenia, zaś powódka nie wykazała, aby pozwana wyraziła zgodę na spełnienie świadczenia w złotych polskich. Sąd I instancji podkreślił, że sąd nie jest związany z urzędu by badać czy przedmiot świadczenia należy do waluty polskiej czy też obcej, a skoro powódka żądała zasądzenia kwoty określonej w walucie obcej, przez co było zobowiązaniem przemiennym, a żądanie pozwu winno sprowadzać się do zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kwoty wyrażonej w walucie obcej z odsetkami

albo zasądzenia na rzecz powódki równowartości ww. kwoty w walucie polskiej wg kursu średniego ogłaszanego przez NBP z dnia wymagalności roszczenia.

Odnosząc się do podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia Sąd I instancji stwierdził, że w przedmiotowej sprawie ma zastosowanie trzyletni okres przedawnienia, a tym samym roszczenie powódki nie uległo przedawnieniu.

Sąd Rejonowy oddalił powództwo podnosząc, że powódka nie udowodniła roszczenia objętego pozwem oraz orzekł o kosztach postępowania na podstawie art.98 k.p.c.

Powódka apelacją zaskarżyła powyższy wyrok w całości zarzucając mu:

1) błędną wykładnię art. 3 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. oraz art. 6 k.c. , poprzez błędną kwalifikację dołączonego dowodu, gdyż okoliczności wykazania pierwotnie planowanej godziny lotu, nie stanowiła przedmiotu sporu pomiędzy stronami a była nią okoliczność wystąpienia opóźnienia, która została wykazana poprzez dołączenie dowodów w postaci kopii postępowania reklamacyjnego, gdzie strona pozwana przyznaje wprost o fakcie wystąpienia opóźnienia,

2) nie zastosowaniu art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nie wskazanie przez Sąd w treści uzasadnienia podstaw faktycznych rozstrzygnięcia oraz wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa, w zakresie, w jakim Sąd I instancji nie odniósł się merytorycznie do treści podnoszonych przez powoda zarzutów, wskazując na podstawie oddalenia powództwa brak dowodu na pierwotnie planowaną godzinę odlotu oraz niewłaściwe określenie waluty dochodzonego od pozwanego świadczenia, podczas gdy wartość świadczenia została przeliczona wg obowiązującego kursu NBP, a pierwotna godzina startu nie stanowiła przedmiotu sporu,

3) błędnym zastosowaniu art. 358 § 1 k.c. polegającym na uznaniu, iż to dłużnikowi przysługuje prawo wyboru waluty w której spełnione ma być świadczenie, podczas gdy z rozporządzenia WE 261/2004 wynika prawo wyboru waluty przez powoda,

4) nie zastosowanie art. 7 ust. 3 rozporządzenia (WE) 261/2004 z którego wynika, że odszkodowanie określone w art. 7 ust. 1 jest wypłacane w gotówce albo, za pisemną zgodą pasażera, w bonach i/lub w formie innych usług. Z brzmienia tego przepisu wynika, że pasażer żądający odszkodowania powinien wskazać przewoźnikowi w jaki sposób oraz w jakiej formie ma nastąpić płatność,

5) nie uwzględnienie art. 16 ust. 3 rozporządzenia (WE) 261/2004 zgodnie, z którym "Ustanowione przez Państwa Członkowskie sankcje za naruszenie niniejszego rozporządzenia powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające". Dokonując wykładni językowej słowa - proporcjonalne - zgodnie ze słownikiem języka polskiego, otrzymuje ono następujące znaczenie "mający określony stosunek części do całości lub wyrażający określony stosunek do jakiejś wielkości". Przeliczenie wartości przedmiotu sporu z waluty obcej wyrażonej w euro, na złotówki jak najbardziej wpisuje się w zakres wyrażenia określającego stosunek do jakiejś wielkości, co za tym idzie możliwość dochodzenia roszczenia w złotych wynika wprost z rozporządzenia (WE) 261/ 2004, ponadto przeliczenie wartości świadczenia nastąpiło wg obowiązującego kursu NBP,

6) nie zastosowaniu art. 358 § 2 k.c. prowadząca w konsekwencji do pozbawienia wierzyciela prawa wyboru kursu, według którego określana jest wartość roszczenia w wypadku zwłoki dłużnika w spełnieniu świadczenia w wykonaniu zobowiązania, którego przedmiotem jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej, podczas gdy wierzyciel w razie zwłoki dłużnika ma prawo do wyboru kursu i takiego też wyboru wobec braku sprzeciwu dłużnika na określenie waluty w polskich złotych dokonał, nadto w przypadku wyboru daty przeliczenia wartości roszczenie w owym przypadku nie nosi znamion arbitralności, albowiem określenie waluty nastąpiło według kursu z dnia zdarzenia,

Wskazując na powyższe zarzuty powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w całości poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki L. B. kwoty 1.689,20 złotych wraz z odsetkami od dnia 19 sierpnia 2013 roku do dnia zapłaty, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie, chociaż nieznaczna część podniesionych w niej zarzutów była zasadna, która ostatecznie nie mogła prowadzić do zmiany zaskarżonego wyroku.

Przede wszystkim powództwo nie mogło być uwzględnione gdyż pozwany skutecznie podniósł zarzut przedawnienia. Sąd II instancji podkreśla, że Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 17 marca 2017 r. sygn. akt III CZP 111/16 stwierdził, że roszczenie o odszkodowanie przewidziane w art. 7 rozporządzenia (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiającego wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 295/91, przedawnia się w terminie rocznym na podstawie art. 778 k.c. (zob. Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2017 r. sygn. akt III CZP 111/16, Legalis nr 1576265). Skoro powód wystąpił na podstawie ww. rozporządzenia z roszczeniem odszkodowawczym w związku z opóźnieniem lotu z dnia 17 sierpnia 2013 r. dopiero w listopadzie 2014 r. oraz wobec skutecznego podniesienia przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia powoda, bezpodstawne okazało się badanie powództwa w aspekcie jego merytorycznych podstaw.

Rację ma jedynie skarżąca kwestionując prawidłowość zastosowania przepisów prawa materialnego art. 358 § 1 k.c. Sąd Okręgowy podkreśla, że w przedmiotowej sprawie nie mamy do czynienia ze świadczeniem wynikającym z umowy, w której strony mogły dowolnie ustalić walutę w jakiej chcą spełnić to świadczenie. Podstawą roszczenia jest bowiem Rozporządzenie (WE) 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z 11 lutego 2004 r. ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, uchylające rozporządzenie (EWG) nr 296/91 (Dz. UE 17.2.2004, zwane dalej Rozporządzeniem nr 261/2004) ustalającym wysokość odszkodowania, która została określona w euro z uwagi na fakt, że akt prawny, na podstawie którego powód domaga się odszkodowania, pochodzi od organów Unii Europejskiej, której walutą jest właśnie euro. Tym samym odszkodowanie zostało określone de facto nie w walucie obcej dla ustawodawcy, lecz w walucie unijnej. Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że zamiarem ustawodawcy nie było ukształtowanie sposobu zapłaty odszkodowania jedynie w jednostkach euro, a wyłącznie waluta ta określa wysokość odszkodowania. Ponieważ rozporządzenie obowiązuje wprost w krajach członkowskich, oznacza to, że nie wymagało ono implementacji do naszego systemu prawnego, jednak taka sytuacja nie może powodować negatywnych skutków dla wierzycieli będących polskimi obywatelami, którzy niewątpliwie mogą dochodzić odszkodowania w walucie krajowej. Po dokonaniu zatem celowościowej wykładni art. 358 k.c. w stosunku do regulacji ww. rozporządzenia Sąd Okręgowy uznał, że niezasadnym by było przyjęcie, że w niniejszej sprawie wiąże Sąd klauzula efektywnej waluty, a powód nie może domagać się wykonania zobowiązania w walucie polskiej, co oznacza, że zasada z art. 358 k.c. nie mogła stanowić wyłącznej podstawy do oddalenia powództwa. Niemniej jednak zarzut ten nie mógł odnieść pozytywnego skutku w przedmiotowej sprawie ze względu na to, że powódka nie udowodniła zasadności roszczenia objętego pozwem.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy stwierdza, że zaskarżony wyrok odpowiada prawu, a tym samym apelacja powódki, jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania odwoławczego Sąd II instancji orzekł na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 §1 k.p.c. oraz § 6 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).

SSR (del.) Katarzyna Małyś SSO Waldemar Beczek SSO Agnieszka Fronczak